

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

**DECIZIE**

**25 aprilie 2018**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Țurcan Anatolie și Mardari Dumitru,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Maximov Veaceslav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

**Reniță Valeriu xxxxx**, născut la xxxxx,  
*originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.*

**Termenul de examinare a cauzei:**

**Prima instanță:** 27.02.2012 – 15.08.2014;

**Instanța de apel:** 12.09.2014 – 21.04.2015;

**Instanța de recurs:** 09.07.2015 – 17.11.2015;

**Instanța de apel:** 24.12.2015 – 07.06.2016;

**Instanța de recurs:** 07.12.2016 – 07.02.2017;

**Instanța de apel:** 09.03.2017 – 12.12.2017;

**Instanța de recurs:** 02.03.2018 – 25.04.2018.

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

**CONSTATĂ:**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 15 august 2014 Reniță Valeriu a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(3) lit. d) și art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale acestor infracțiuni.

**2.** De către organul de urmărire penală, Reniță Valeriu a fost învinuit că, în perioada anului 1999, exercitând funcția de primar al s. Suruceni, r-nul Ialoveni, fiind persoană cu

înalță funcție de răspundere, căreia prin alegere și stipularea Legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, având scopul de a favoriza procurarea terenului proprietate publică cu număr cadastral 553020.015, cu suprafața de 0,220 ha, situat în s. Suruceni, r-nul Ialoveni, de către S.R.L. „Veronica - R”, la un preț diminuat, și-a depășit atribuțiile de serviciu, soldate cu urmări grave, exprimate prin cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari Primăriei s. Suruceni.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Reniță Valeriu în prevederile art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal, conform indicilor calificativi: săvârșirea de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere a unor acțiuni ce depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin ce a cauzat daune în proporții deosebit de mari intereselor publice, soldate cu urmări grave.

Tot el, este învinuit, că în perioada anului 2008, deținând funcția de director general al întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, contrar cerințelor pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.98 din 27.09.2000, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la salarizarea conducătorilor întreprinderilor de stat, întreprinderilor cu capital majoritar de stat și al celor monopoliste, neîntemeiat, în baza ordinelor xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx și xxxxx, a dispus spre achitate angajaților întreprinderii menționate premii unice cu ocazia unor sărbători, în sumă de 4 100 lei.

Tot el, în perioada anilor 2008-2009, deținând funcția de director general al întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, contrar cerințelor pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.985 din 27.09.2000, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la salarizarea conducătorilor întreprinderilor de stat, întreprinderilor cu capital majoritar de stat și ai celor monopoliste, fără coordonarea cu fondatorul acestei întreprinderi, a stabilit pentru sine, în baza ordinului xxxxx, un spor la salariu echivalent cu 100% din salariul de bază „pentru extinderea zonelor de deservire, sporirea volumului de lucru, pentru munca prestată în zilele de odihnă”, fapt ce a dus la calcularea și achitarea ilegală a sporurilor la salariu angajaților întreprinderii nominalizate în sumă de 138 201 lei.

În perioada anilor 2008-2009, urmare a emiterii ordinelor de majorare al salariului, Reniță Valeriu a încasat ilegal personal mijloace financiare în sumă de 14 790 lei.

Tot el, în perioada indicată, contrar prevederilor pct.8 al Hotărârii Guvernului nr.743 din 11.06.2002, cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, în calitate de director general, fără coordonare cu fondatorul, a stabilit schemele de salarizare a angajaților întreprinderii prin ordine interne xxxxx și xxxxx, unde salariile de funcție ale vice-directorului și contabilului-șef să fie stabilite la nivelul salariului de bază al directorului general, fiind calculate neîntemeiat cu 10% mai mult, prin ce au fost admise cheltuieli neîntemeiate în sumă totală de 77 659 lei.

Tot el, în perioada anilor 2008-2009, ignorând prevederile art.24 alin.(1) din Legea salarizării nr.847- XV din 14.02.2002, care prevede stabilirea indemnizației lunare doar membrilor organelor de conducere a întreprinderilor de stat, abuzând de situația sa de

serviciu, urmărind păstrarea relațiilor prietenești și autorității sale de conducător, i-a stabilit lui R. Țarălungă, angajată în funcția de șefă a cancelariei, în baza ordinului nr.156 din 28.05.2007, semnat de către directorul general al întreprinderii, care nu avea calitate de membru a organului de conducere, dar activa în calitate de secretar al Consiliului de Administrație al întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, indemnizația lunară în valoare de 80% din trei salarii minime, cauzând un prejudiciu în proporții considerabile Întreprinderii de Stat în sumă totală de 18 457,88 lei.

Tot el, în perioada anilor 2008-2009, abuzând de situația de serviciu, urmărind scopul păstrării relațiilor prietenești și autorității sale de conducător, contrar prevederilor Notei la Anexa nr.6 la Hotărârea Guvernului nr.743 din 11.06.2002, cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, pentru cumularea, în orele de program a funcțiilor de secretară și secretar al cabinetului Serviciului „Centrul de Presă”, i-a stabilit ilegal lui R. Țarălungă, în baza ordinelor cu privire la salarizare xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, plăți la salariu în sumă totală de 22 950,73 lei.

Astfel, prin acțiunile intenționate, exprimate în emiterea ordinelor cu referire la plăți ilegale, inculpatul a cauzat întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress” un prejudiciu format din cuantumul plăților ilegale achitate salariaților în sumă totală de 456 748 lei, precum și suma contribuțiilor asigurărilor sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculate pentru fiecare an în sumă totală de 125 956 lei.

Tot el, în perioada anilor 2008-2009, abuzând de situația de serviciu, urmărind păstrarea relațiilor prietenești și autorității sale de conducător, fără a fi întrunite condițiile prevăzute de art.104 alin.(2), (3) din Codul muncii, referitoare la atragerea angajaților la muncă suplimentară, contrar prevederilor art.110 alin.(1) și (2) din Codul muncii, care prevede că munca în zilele de repaus este interzisă, excepție fiind cazurile prevăzute la art.104 din Codul muncii, a aprobat tabelele de pontaj în care unii angajați ai întreprinderii au fost atrași la serviciu în zilele de odihnă și remunerați în mărime dublă, cauzând un prejudiciu întreprinderii în mărime de 662 300 lei.

Tot el, activând în calitate de director al Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, contrar prevederilor art.3 alin.(4) din Legea cu privire la întreprinderea de stat nr.146-XIII din 16.06.1994, fără coordonarea cu Fondatorul, în perioada anilor 2008-2009, abuzând de situația de serviciu, urmărind scopuri personale de creare a relațiilor amicale cu factorii de decizie ai A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, neîntemeiat a asigurat acțiunile de sponsorizare ale A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe” din localitatea Suruceni. O parte din cheltuielile suportate în sumă totală de 2 046 082 lei, ce țineau de sponsorizări și alte cheltuieli ce nu țineau de activitățile de bază ale Agenției, au fost reflectate la alte conturi contabile, diminuând profitul net al Agenției pentru anii respectivi, cauzându-i un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Astfel, în perioada anilor 2008-2009, microbuzele „Mercedes Sprinter”, cu numerele de înmatriculare CHC 141, KAB 973 și CKN 282, luate de către întreprindere în arendă de

la diferite persoane fizice, conform contractelor de chirie semnate de către Reniță Valeriu, au fost utilizate pentru necesitățile școlii de fotbal a A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, Suruceni, fiind suportate cheltuieli neîntemeiate, reflectate în evidenta contabilă la contul 713.9, în sumă totală de 751 142 lei și anume: pentru procurarea motorinei pentru microbuze în sumă de 264 425 lei, pentru arenda microbuzelor – 210 860 lei și pentru remunerarea șoferilor microbuzelor, inclusiv asigurări speciale și medicale – 275 857 lei.

Tot el, abuzând de situația de serviciu, în anul 2008, a achiziționat servicii în sumă totală de 70 848 lei de la diferiți agenți economici, care prestează servicii de transport pentru necesitățile Școlii de fotbal SA „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, Suruceni, cauzând un prejudiciu în proporții mari Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”.

Tot el, abuzând de situația de serviciu, în perioada anilor 2008-2009, contrar prevederilor art.19 lit. e) și f) din Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007, urmărind același scop personal exprimat în stabilirea relațiilor amicale cu factorii de decizie ai A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, care ulterior urmau să ducă la angajarea lui Reniță Valeriu în calitate de director executiv al A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, a transferat mijloace bănești în suma de 1.066.200 lei, în adresa școlii de fotbal A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe” Suruceni pentru servicii de publicitate, indicate în facturile de expediție, acte de îndeplinire a lucrărilor și facturile fiscale, fără anexarea documentelor justificative, prin care s-ar confirma modul, locul, periodicitatea și timpul publicitarilor, cauzând un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Asemenea cheltuieli de publicitate a A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe” Suruceni, au fost prestate în luna august 2008 de către „Provideo” S.R.L. în sumă de 133 334 lei, conform facturii fiscale și actului de îndeplinire, aceste sume fiind achitate din sursele financiare a Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”.

Tot el, în perioada anilor 2008-2009, abuzând de situația de serviciu, urmărind crearea relațiilor de prietenie pentru o viitoare potențială angajare la serviciu, contrar prevederilor art.3 alin.(4) din Legea cu privire la întreprinderea de stat nr.146-XIII, fără autorizația Fondatorului, neîntemeiat a asigurat acțiunile de sponsorizare ale A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe” în sumă totală de 323 948,94 lei, cauzând un prejudiciu în proporții deosebit de mari întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”.

Tot el, în luna octombrie 2008, abuzând de situația de serviciu, urmărind crearea relațiilor de prietenie pentru o viitoare potențială angajare la serviciu, a procurat servicii de la SA „Lusmecon” filiala „Tehmocons-39”, exprimate în folosirea mecanismelor (automacara) în sumă totală de 8 714 lei, pentru transportarea gazonului de la terenul de fotbal din or. Vadul lui Vodă, indicând fictiv că aceste servicii au fost efectuate pentru Întreprinderea de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, cauzându-i un prejudiciu în proporții mari.

Prin acțiuni intenționate, exprimate în sponsorizarea ilegală a activității, inculpatul a cauzat întreprinderii un prejudiciu în mărime totală de 2 046 082 lei.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpatului în prevederile art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, ca abuzul de serviciu, caracterizat prin folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interese personale, soldate cu urmări grave, exprimate în cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

**3.** Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art.328 alin.(3) lit. d) și art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea pedepsei conform art.84 Cod penal, 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

Apelanta a invocat, că sentința primei instanțe este una ilegală, urmând a fi casată.

Cu referire la capătul de acuzare prevăzut de art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal, nu au fost apreciate toate probele prezentate de acuzare: martorii audiați - Bedros A., Cerescu A., Lungu V., Ursu A. și Ursu L. au indicat asupra faptului, că la ședința consiliului local din 11.03.1999, s-a decis transmiterea în folosință SRL „Veronica – R” a teritoriului opririi de autobuse, din apropierea depozitului de pompieri din s. Suruceni r-nul Ialoveni, pentru construcția unui magazin – bar, cu atribuirea suplimentar la suprafața existentă a opririi a 0,220 ha de pământ pentru amenajarea unei peți agricole.

Astfel, nefiind decisă înstrăinarea nemijlocită a bunului vizat, întru realizarea scopului său infracțional, inculpatul a recurs la șantajarea cu concedierea din funcție și aplicarea de sancțiuni, în caz de refuz de a semna acte de către angajații Primăriei s. Suruceni r-nul Ialoveni, inclusiv în cazul SRL „Veronica - R”.

Acțiunile inculpatului, considerate ca fiind comise cu depășirea competențelor funcționale se referă la aplicarea eronată a cadrului normativ cu referință la modul de vânzare – cumpărare a pământului și prescripțiile legale față de modul de gestionare a patrimoniului public, iar urmările survenite au fost cauzate de acțiuni care au fost legate de atribuțiile de serviciu.

Totodată, cu referire la capătul de acuzare pe art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, prima instanță a neglijat faptul că fiind în funcția de director general a Întreprinderii Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, inculpatul a acționat ilegal la acordarea de premii, sporuri și majorări salariale atât a propriului salariu, cât și a altor angajați, și la finanțarea SA „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, Suruceni. În actul de revizie financiară complexă a activității economico-financiare a Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress” pe perioada de activitate 01.01.2008 – 01.06.2011, s-a indicat expres asupra derogărilor de la legislația în vigoare stabilite, acest act nefiind contestat de către Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, din motiv că deficiențele depistate au fost recunoscute ca fiind consumate din vina administrației în persoana inculpatului, ultimul fiind de acord cu cele indicate în act, prin necontestare.

Concomitent, au fost neglijate declarațiile martorului Cotorobai V., Ciochină A., Așmarina T., Morozan A. și Cătăraș A., care au indicat că inculpatul se face culpabil de încălcările incriminate.

Reieșind din faptul angajării imediate a inculpatului în cadrul Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, prima instanță doar a făcut referință la dreptul persoanei la muncă, neglijând anume faptul că multiplele contracte au fost semnate cu asociația, care au servit drept promotor de promovare a intereselor acesteia, cu suportarea de cheltuieli nejustificate de către o întreprindere de stat precum Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, inculpatul având drept scop personal exprimat în stabilirea relațiilor amicale cu factorii de decizie ai Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, pentru ca în cele din urmă, să fie angajat imediat în funcția de director executiv al Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”.

Prima instanță nu s-a expus asupra acordării de premii, sporuri și majorări salariale, atât a propriului salariu, cât și al altor angajați ai Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, care constituie componente la acest capăt de acuzare.

Deși aceste acțiuni au fost constatate prin act de control, necontestat și cu forță juridică, ca fiind ilegale, prima instanță a apreciat respectivele acțiuni ca fiind realizate în limitele competenței, fiind neglijat elementul – latura subiectivă, iar cele realizate sunt doar o modalitate de creare a condițiilor de muncă.

Contrazicându-se în expuneri în ceea ce privește interesul material sau personal, instanța a indicat existența unei cauze nobile, pe când legislatorul indică imperativ asupra faptului că realizarea defectuoasă a atribuțiilor de facto și reprezintă latura obiectivă pentru infracțiunea prevăzută la art.327 Cod penal, iar faptul că cele enunțate au fost realizate în primul rând pentru sine și selectiv pentru unii angajați ai Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, reprezintă latura subiectivă a componenței infracțiunii.

**4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015, apelul a fost respins, ca fiind nefondat.

**5.** În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a reținut, că soluția primei instanțe este una corectă și deplin întemeiată, așa cum, în urma cercetării probelor administrate, este reflectat caracterul neîntemeiat al învinuirii înaintate inculpatului.

Învinuirea înaintată inculpatului este una bazată pe dubii și incertitudini, în sensul dat nefiind administrate suficiente probe verosimile și concludente, ce ar demonstra învinuirea formulată.

**6.** Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Djulieta Devder, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat, că instanțele s-au bazat doar pe declarațiile inculpatului, fără a lua în considerație toate probele acuzării, indicate și ca motive în apelul procurorului.

Instanța de apel, a repetat eroarea de drept admisă de prima instanță și nu a dat o apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare.

Vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(3) lit. b), d) și art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, a fost dovedită pe deplin, însă prima instanță și de apel, eronat și tendențios au statuat asupra oportunității menținerii soluției de achitare.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2015, recursul ordinar a fost admis, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Instanța de recurs a statuat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de procuror, în apelul său, și anume că prima instanță a neglijat faptul că fiind în funcția de director al Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, inculpatul a acționat ilegal prin acordarea de premii, sporuri, majorări salariale atât a propriului salariu cât și a altor angajați, cât și la finanțarea A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, s. Suruceni, lucru confirmat integral prin actul de revizie financiară, act care nu a fost contestat, fiind recunoscute deficiențele depistate din vina administrației, în persoana inculpatului.

Prima instanță a ignorat declarațiile martorilor Cotorobai V., Ciochină A., Așmarina T., Moroza A. și Cătăraș A. Astfel, nu s-a expus asupra faptului că prin semnarea multiplelor contracte cu asociația de fotbal, cu suportarea de cheltuieli din partea unei întreprinderi de stat, inculpatul a intenționat crearea unei relații de prietenii, fapt confirmat prin imediata angajare a inculpatului în funcția de director executiv al AO „Fotbal Club Sf. Gheorghe ”, s. Suruceni, de asemenea prima instanță nu s-a expus asupra acordării de sporuri, majorări la salarii și alte indemnizații, considerându-le în limita împuternicirilor legale ale inculpatului.

Privind învinuirea pe art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal, instanțele nu s-au pronunțat asupra ignorării de către inculpat a prevederilor Regulamentului cu privire la vânzarea - cumpărarea terenurilor aferente obiectelor privatizate sau care se privatizează și întreprinderilor private, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr.562 din 23.10.1996.

Cu referire la învinuirea pe art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, nu este acceptat argumentul instanței de apel precum că nu-i demonstrat interesul material-personal la acordarea de premii, sporuri, majorări de salarii, stabilite inculpatului și angajaților Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, de către inculpat, fiind o motivare confuză și inexplicabilă, contrară prevederilor pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.985 din 27.09.2000, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la salarizarea conducătorilor întreprinderilor de stat, întreprinderilor cu capital majoritar de stat și ai celor monopoliste. Este inexplicabil cum primirea contrar normei legale a diferitor plăți de către însuși inculpatul, este fără interes material din partea lui.

Nu au fost acceptate de către instanța de recurs nici motivele instanței de apel, cu privire la lipsa probelor privind învinuirea de acordare de diferite plăți - premii, sporuri la salarii, indemnizații, sponsorizări a organizațiilor obștești, achitări de publicitate, contrar

Hotărârii de Guvern Nr.985 din 27.09.2000, pct.8; Hotărârii de Guvern Nr.743 din 11.06.2002; Legii salarizării Nr.847 din 14.02.2002, art.24 alin.(1); Codului muncii art.104 alin.(2), (3), art.110 alin.(1), (2); Legii Nr.146 din 16.06.1994 art.3 cu privire la întreprinderile de stat; Legii Nr.113 din 27.04.2007 art. 19; conform cărora sunt reglementate aceste plăți și urma a fi obligatoriu în unele cazuri, coordonarea cu Fondatorul a acestor plăți, care urma a fi efectuată cu persoanele de conducere a Fondatorului - Aparatul Guvernului Republicii Moldova, așa cum și este realizat în practică. Asupra acestor acțiuni din învinuire, instanța de apel s-a pronunțat superficial, fără a fi indicate concret actele adoptate de Fondator în rezultatul coordonării cu el a plăților incriminate inculpatului.

La fel, în decizia atacată nu este indicată norma legală, care permite efectuarea sponsorizării organizațiilor obștești, în baza coordonării cu Consiliul de Administrare al întreprinderii de stat.

Este inexplicabilă motivarea din decizie cu privire la lipsa de probe, că după concedierea din funcție de la întreprinderea de Stat „Moldpress” la 13.11.2009, inculpatul imediat a fost angajat într-o funcție de conducere, director sportiv al Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, fiindcă conform ordinului xxxxx, al președintelui A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe” se confirmă angajarea în funcție a inculpatului, ceea ce duce la concluzia că instanța de apel arbitrar și superficial a examinat apelul procurorului și nu și-a motivat soluția în baza probelor din dosar.

Instanța de apel, greșit și fără argumente clare și-a motivat soluția, menținând sentința primei instanțe.

**9.** Potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, apelul procurorului a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Reniță Valeriu a fost liberat de răspundere penală pe art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal, în legătură cu survenirea prescripției de tragere la răspundere penală, potrivit art.60 alin.(1) lit. c) Cod penal, cu încetarea procesului penal.

În rest, sentința a fost menținută.

**10.** Instanța de apel a reținut, că inculpatul Reniță Valeriu, în perioada anului 1999, exercitând funcția de primar al s. Suruceni r-nul Ialoveni, fiind persoana, căreia prin alegere și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, având scopul de a favoriza procurarea terenului proprietate publică cu număr cadastral 553020.015, cu suprafața de 0.220 ha, situat în s. Suruceni r-nul Ialoveni, de către S.R.L. „Veronica - R”, la un preț diminuat, și-a depășit atribuțiile de serviciu, încălcând prevederile Legii Nr.1308-XII din 25 iulie 1997 și Regulamentul cu privire la vânzarea - cumpărarea terenurilor aferente, obiectelor privatizate sau care se privatizează și întreprinderilor private, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr.562 din 23 octombrie 1996, soldate cu urmări grave, exprimate prin cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari Primăriei s. Suruceni, în sumă de 130 131 lei.

Instanța a statuat că vina inculpatului este demonstrată pe deplin prin cumulul probelor prezentate, inclusiv declarațiile inculpatului, martorilor Ursu L., Ursu A., Cerescu A. și Lungu V., Baciuc A., reprezentantului părții vătămate, Bedros A., că terenul cu suprafața de 0,22 ha, situat în s. Suruceni, a fost vândut ca teren aferent SRL „Veronica - R”, în lipsa unei construcții pe acest teren și nici alte imobile nu aparțin SRL „Veronica - R”, în lipsa deciziei consiliului, prejudiciul cauzat fiind de 130 131 lei, documentele ridicate de la OCT Ialoveni, biroul notarului și de la Primăria s. Suruceni, r-nul Ialoveni, recunoscute drept corpuri delictive.

Astfel, inculpatul a ignorat prevederile Regulamentului cu privire la vânzarea - cumpărarea terenurilor aferente obiectelor privatizate sau care se privatizează și întreprinderilor private, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr.562 din 23.10.1996, care în mod expres prevede în pct.11 că „autoritatea administrației publice locale în calitate de vânzător este obligată în termen de 30 zile de la data depunerii cererii de către cumpărător să adopte o decizie privind vânzarea terenului aferent”, iar inculpatul a emis dispoziția primarului nr.8 din 02.09.1999, prin care a dispus vânzarea terenului aferent cu suprafața de 0,220 ha către SRL „Veronica - R”, potrivit prețului indicat în borderoul de calcul în sumă de 2 358 lei.

Prin emiterea dispoziției nr.8 din 02.09.1999, primarul Reniță Valeriu a depășit în mod vădit drepturile și atribuțiile acordate prin Legea privind administrația publică locală nr.186 din 06.11.1998, potrivit căreia consiliul local este autoritate colegială deliberativă din cadrul administrației publice locale, care potrivit art.18, decide în toate problemele de interes local, iar primarul este autoritate executivă, care potrivit art.38, asigură executarea deciziilor consiliului local, fiind în drept potrivit art.42 de a emite dispoziții.

Instanța de apel, pe acest capăt de acuzare, a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal (red. 18.04.2002), ca săvârșirea de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere a unor acțiuni ce depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin ce a cauzat daune în proporții deosebit de mari intereselor publice, soldate cu urmări grave.

Totodată, instanța a conchis că conform art.60 alin.(1) lit. c) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă au expirat 15 ani din ziua săvârșirii unei infracțiuni grave.

Inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal, la 06.09.1999, respectiv termenul de tragere la răspundere penală a expirat la 06.09.2014.

Astfel, inculpatul urmează a fi liberat de răspundere penală pe art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, în legătură cu survenirea prescripției de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal.

În același timp, instanța de apel a constatat că totalitatea de probe acumulate nu dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, și pe acest episod prima instanță a pronunțat o sentință legală și întemeiată cu privire la achitarea inculpatului.

Prima instanță corect a reținut că actele reflectate în actul de control, care a stat la baza învinuirii inculpatului, nu conțin elementele unei infracțiuni, or, faptele inculpatului reprezintă metode de administrare a unei companii, ultimul respectând întru totul prevederile contractuale și legislația în vigoare

Atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, acuzarea nu a prezentat careva probe ce ar putea dovedi vinovăția (latura subiectivă) inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, nefiind probată prezenta elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, în acțiunile inculpatului.

**11.** Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat, că acuzarea este de acord cu soluția instanței de apel adoptată în privința inculpatului privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal, și în această latură, decizia nu se contestă.

Totodată, pe învinuirea în săvârșirea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, atât prima instanță, cât și cea de apel, s-au bazat doar pe declarațiile inculpatului, fără a lua în considerație toate probele acuzării, care sunt indicate și ca motive ale apelului procurorului.

Cu referire la fapta de abuz de serviciu, soldată cu urmări grave, pe episodul „Moldpress”, acțiunile vădit ilegale ale inculpatului au fost constatate printr-un act de control necontestat și cu forță juridică, în care sunt stabilite și indicate expres derogările de la legislația în vigoare, admise de inculpat.

Or, conform actului de revizie financiară complexă a activității economico-financiare a Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress” pe perioada de activitate 01.01.2008 – 01.06.2011 și declarațiilor martorilor s-a constatat că anume, inculpatul a săvârșit infracțiunea abuz de serviciu.

Vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate este demonstrată prin probele administrate, și anume:

- declarațiile martorului Cotorobai V., că sporurile în cauză constituie suma de 138 201,51 lei, pe anul 2008 – 73 408,70 lei și pe anul 2009 – 64 792,81 lei. Sumele de premii și de spor la salariu au fost incluse în calculul salariului mediu lunar pentru achitarea indemnizației la concediu de odihnă, ceea ce constituie suma de 14 790 lei (anul 2008 – 7 650 lei și pe anul 2009 – 7 140 lei). Această coordonare cu fondatorul, urma să o execute directorul general de atunci Reniță Valeriu, iar ea, în calitatea sa de contabil și subaltern, doar a îndeplinit obligațiunile de serviciu și indicațiile șefului, neștiind că acestea n-au fost coordonate cu fondatorul. Salariul adjuncților conducătorului a crescut cu 10% disproporțional cu salariul conducătorului, adică pentru anii 2008 - 2010 a crescut cu 77 659,03 lei. Această diferență a salariului adjuncților conducătorului a avut loc nu din vina acestora, dar din actele normative și aplicarea eronată a legislației la stabilirea salariului și categoriei de calificare a conducătorului unității de către fondator sau organul împuternicit.

Determinarea categoriilor conducătorului este reglementată într-un mod absolut nou de o nouă lege, ceea ce nu mai permitea aplicarea legii vechi. Toate tratativele respective referitor la sponsorizarea clubului de fotbal au fost duse de către ex-directorul Reniță Valeriu și ea în calitate de contabilă, nu era la curent cu acele tratative, ci doar i se prezentau documentele contabile și bancare de transfer, pe care inculpatul îi indica să le semneze și să le execute, iar ea, fiind subalternă, se conforma cerințelor lui. Cu referire la decontările cu titularii de avans au fost admise cheltuieli neîntemeiate în sumă totală de 4481,77 lei, dintre care o parte din sumă a fost deja restituită în casa Agenției de către titularii de avans, suma de 280 lei a fost acoperită prin documente justificative în lunile următoare, iar restul sumei de 3 981,77 lei, urmează a fi restituită;

- declarațiile martorilor Așmarina T. – controlorul-principal și Ciochină A., controlor-revizor superior al Serviciului Control Financiar de revizie, a Ministerului Finanțelor al R. Moldova că în baza autorizațiilor nr.535 din 22.06.2011, nr.641 din 18.07.2011 și nr.655 din 25.07.2011, eliberate de către Serviciul control financiar și revizie, împreună au efectuat inspectarea financiară complexă a activității economico-financiare a Întreprinderii de Stat, Agenția Informațională de Stat „Moldpress” pe perioada de activitate 01.01.2008 – 01.06.2011, iar parcursul inspectării au depistat încălcările pe care le-au indicat în actul de control. Actul inspectării cu încălcările depistate, a fost semnat de către directorul actual al întreprinderii Darie V. și contabilă Cotorobai Varvara, până la momentul audierii, acest act de control nu a fost contestat, ei fiind de acord cu cele indicate în act;

- declarațiile martorului Moroza A;
- declarațiile martorului Catărău A.;
- procesul-verbal de ridicare din 20.12.2011 a originalelor documentelor contabile la care fac referire controlorii-revizori în Actul inspectării financiare complexe a întreprinderii de Stat a Agenției Informaționale de Stat „Moldpress”, pentru perioada 01.01.2008-30.06.2011 din 11 august 2011 și anume ordinele de numire în funcție, procesele verbale de casare a mijloacelor fixe, ordinele și dispozițiile de plată, contractele de arendă și de sponsorizare, facturile fiscale, facturile de expediție și alte documente semnate de către Reniță Valeriu și Cotorobai Varvara, în care se regăsesc drepturile și obligațiunile lor;

- procesul-verbal de examinare a documentelor contabile la care fac referire controlorii-revizori în actul inspectării financiare complexe a Întreprinderii de Stat a Agenției Informaționale de Stat „Moldpress” pentru perioada 01.01.2008- 30.06.2011, din 11 august 2011 și anume ordinele de numire în funcție a lui Reniță Valeriu și Cotorobai Varvara;

- procesele verbale de încasare a mijloacelor fixe, ordinele și dispozițiile de plată, contractele de arendă și de sponsorizare, facturile fiscale, facturile de expediție și alte documente semnate de către Reniță Valeriu și Cotorobai Varvara, a actului inspectării financiare complexe a Întreprinderii de Stat a Agenției Informaționale de Stat „Moldpress” pentru perioada 01.01.2008-30.06.2011 din 11 august 2011 cu cele 37 anexe, prin care

cercetarea și studierea conținutului cărora s-a confirmat integral încălcările de legislație indicate în actul inspectării și incriminate în ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuțit;

- răsputnsul parvenit de la A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe” Suruceni, prin care se confirmă faptul că după concedierea din funcția de director general al Ȋntreprinderii de Stat a Agenției Informaționale de Stat „Moldpress” Reniță Valeriu, a fost numit în funcție de director executiv al acestui club sportiv în adresa căruia pe parcursul anilor indicați au fost transferate sumele financiare indicate ca sponsorizări, fiind evident interesul personal de creare a relațiilor amicale cu factorii de decizie ai A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe”;

- documentele recunoscute ca documente și probe pe cauza penală care se află în materialele cauzei penale la f.d.240-241 vol.2, f.d.346 vol. 3, f.d.201-202 vol. 5.

Deși în ședința instanței de apel, acuzarea a atras atenția asupra ilegalităților admise de către instanța de fond, prin neaprecierea obiectivă a probelor cercetate în ședința judiciară, instanța de apel a repetat eroarea de drept admisă de către prima instanță și nu a dat o apreciere justă suportului probant prezentat de acuzare.

Ȋn drept, recursul este întemeiat pe prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor din apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

**12.** Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2017, a fost admis recursul procurorului, casată total decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

**13.** Ȋn motivarea soluției, instanța de recurs a indicat instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță, nominalizate supra, le-a repetat întocmai, nu a desființat sentința în partea vizată și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentința nemotivată legal.

Deci, nu a judecat cauza în limitele învinuirii, adică privind toate cele 15 episoade de abuz de serviciu, incriminate inculpatului prin rechizitoriu, cu un prejudiciu total de 3 110 496,61 lei. Or, potrivit descriptivului deciziei, instanța de apel a judecat cauza în raport cu o învinuire redusă, adică care ar fi generat o pagubă totală de 2 046 083 lei – împrejurări care contravin rechizitoriului.

Nu a analizat și apreciat circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, pe toate cele 15 episoade separat și în coroborare. La fel, nu a apreciat, în aspectul vizat, fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept – prevederile actelor normative pe care le-a încălcat inculpatul în viziunea acuzării, incriminate inculpatului în rechizitoriu, în volumul indicat în acest act de învinuire, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele acuzării.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării, inclusiv cele reproduse la pct.3 din decizie și repetate în recursul ordinar, înserate la pct.8 din decizie, în special că: „...reieșind din faptul angajării imediate a inculpatului în cadrul

Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, prima instanță doar a făcut referință la dreptul persoanei la muncă, neglijând anume faptul că multiplele contracte au fost semnate cu asociația, care au servit drept promotor de promovare a intereselor acesteia, cu suportarea de cheltuieli nejustificate de către o întreprindere de stat precum Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, inculpatul având drept scop personal exprimat în stabilirea relațiilor amicale cu factorii de decizie ai Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, pentru ca în cele din urmă, să fie angajat imediat în funcția de director executiv al Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”;

Totodată, instanța de recurs a menționat că prima instanță nu s-a expus asupra faptului acordării de premii, sporuri și majorări salariale, atât a propriului salariu, cât și al altor angajați ai Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, care constituie componente la acest capăt de acuzare și deși aceste acțiuni au fost constatate prin act de control necontestat și cu forță juridică, ca fiind ilegale, prima instanță a apreciat respectivele acțiuni ca fiind realizate în limitele competenței, fără careva derogări de la normele funcționale, fiind neglijat elementul – latura subiectivă, iar cele realizate sunt doar o modalitate de creare a condițiilor de muncă. Contrazicându-se în expunerii în ceea ce privește interesul material sau personal, instanța a indicat existența unei cauze nobile, pe când legislatorul indică imperativ asupra faptului că realizarea defectuoasă a atribuțiilor de facto și reprezintă latura obiectivă pentru infracțiunea prevăzută la art.327 Cod penal, iar faptul că cele enunțate au fost realizate în primul rând pentru sine și selectiv unii angajați ai Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, reprezintă latura subiectivă a componentei date”;

Totodată, instanța de recurs a indicat că la rejudecarea cauzei, nu a executat indicațiile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, invocate în decizia din 17 noiembrie 2015, potrivit căreia instanța de recurs a statuat clar și concludent că sunt greșite și inacceptabile motivele cu privire la lipsa probelor privind învinuirea formulată inculpatului (pct.6 din decizie).

Instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile martorilor Cerchină A. – f.d.237-247, Morozan A. f.d.1-3 v.19, Catărău A. – f.d.23 v. 19, probele scrise de la f.d.15 v. 1, 197-200, 225-227 v. 5, informația eliberată de directorul General AIS „Moldpress”, Vladimir Darie nr.201 din 23.12.2013, privind rezultatele economico-financiare ale AIS „Moldpress” pentru anii 2003 – 2004 și 2008 – 2009; actul inspectării financiare complexe a AIS „Moldpress” din 11.08.2011.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării deciziei contestate în partea menținerii sentinței privind achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, și dispunerea rejudecării în acest aspect a pricinii de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

**14.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, a fost admis apelul declarat de către acuzatorul de stat, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Reniță Valeriu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.2 lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 24.05.2009), stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal pedeapsa numită lui Reniță Valeriu a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani.

**15.** În motivarea soluției adoptate, instanța de apel dând o nouă apreciere a probelor cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal - abuzul de serviciu, caracterizat prin folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interese personale, soldate cu urmări grave, exprimate în cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

Instanța de apel a notat că, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) Cod penal îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Latura obiectivă a infracțiunii include trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea sau inacțiunea de folosire a situației de serviciu; 2) urmările prejudiciabile, și anume – daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau

drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin „folosirea situației de serviciu” se înțelege săvârșirea unor acțiuni sau inacțiuni care decurg din atribuțiile de serviciu ale făptuitorului și care sunt în limitele competenței sale de serviciu.

Infrațiunea prevăzută la art.327 alin.(1) Cod penal este o infrațiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.327 alin.(1) Cod Penal se caracterizează prin intenție directă sau indirectă. Motivul infracțiunii în cauză are un caracter special. După caz, aceasta se exprimă în: 1) interesul material; 2) alte interese personale.

Interesul material constituie motivul generat de necesitatea făptuitorului de a-și spori activul patrimonial (de a obține sau de a reține un câștig material) sau de a-și micșora pasivul patrimonial (de a se elibera de cheltuieli materiale).

Conform art.2 din Legea RM nr.16 din 15.02.2008 „cu privire la conflictul de interese”, prin interes personal se înțelege orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art.3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora.

Subiectul infracțiunii prevăzute de art.327 alin. (1) Cod penal este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei a atins vârsta de 16 ani. De asemenea, subiectul trebuie să aibă calitatea specială de persoană publică.

Dispoziția art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, prevede răspundere penală pentru comiterea abuzului de serviciu, caracterizat prin folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interese personale, soldate cu urmări grave, exprimate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

În acest context, instanța de apel analizând situația de fapt care a fost incriminată inculpatului constată, că concluzia primei instanțe privind achitarea acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal este una eronată. Or, prin acțiunile infracționale ale inculpatului, de folosire intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în alte interese personale, sau soldate cu urmări grave, ce constau în cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice - întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress” în valoare totală de 3 110 496,61 lei.

Din circumstanțele cauzei rezultă, că inculpatul Reniță Valeriu, fiind în funcția de director general a Întreprinderii Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, a acționat ilegal la acordarea de premii, sporuri și majorări salariale atât a propriului salariu, cât și a altor angajați, și la finanțarea A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, Suruceni.

În actul de revizie financiară complexă a activității economico-financiare a Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress” pe perioada de activitate 01.01.2008 - 01.06.2011, s-a indicat expres asupra derogărilor de la legislația în vigoare stabilite, acesta nefiind contestat de către Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, din motiv că deficiențele depistate au fost recunoscute ca fiind consumate din vina administrației în persoana inculpatului, ultimul fiind de acord cu cele indicate în act, prin necontestare.

Astfel, în ce privește fapta de abuz de serviciu, soldată cu urmări grave, pe episodul „Moldpress”, acțiunile vădit ilegale ale inculpatului au fost constatate printr-un act de control necontestat și cu forță juridică, în care sunt stabilite și indicate expres derogările de la legislația în vigoare, admise de inculpat. Or, conform actului de revizie financiară complexă a activității economico-financiare a Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress” pe perioada de activitate 01.01.2008 - 01.06.2011 și declarațiilor martorilor s-a constatat că anume, inculpatul a săvârșit infracțiunea abuzului de serviciu, soldat cu cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari.

Argumentul apărării precum că „...prin acțiunile întreprinse, inculpatul a avut un scop nobil, și nu a însușit sumele indicate în învinuire...”, sunt eronate or, fiind audiați martorii Ciochină A., Așmarina T., Morozan A. și Catărău A., care au indicat că anume inculpatul se face vinovat de încălcările încriminate, or ultimul nu se învinuiește de sustragerea sumelor indicate, ci de cauzarea de daune în proporții deosebit de mari Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, fapte ce au fost confirmate cu certitudine prin probatoriul administrat în cadrul ședinței în apel.

Realizarea defectuoasă a atribuțiilor de facto reprezintă latura obiectivă pentru infracțiunea prevăzută la art.327 Cod penal, iar faptul că cele enunțate au fost realizare în primul rând pentru sine și selectiv pentru unii angajați ai Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, reprezintă latura subiectivă a componentei date.

Instanța de apel a reținut că abuzul de serviciu, exprimat prin folosirea intenționată a situației de serviciu, de către o persoană publică, în interes personal se confirmă cu certitudine, prin probele enunțate mai sus, or, inculpatul, emițând ordine, contrar prevederilor legale, privind acordarea de premii, sporuri și majorări salariale atât a propriului salariu, cât și a altor angajați, a acționat în interese personale, atât pentru sine însuși, cât și pentru unele persoane, selectate de către inculpat fără careva temeieri legale, cu încălcarea legii și regulamentelor privind achitarea salariilor, sporurilor și premiilor.

Mai mult ca atât, interesul personal la finanțarea A.O. „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, Suruceni, se confirmă și prin faptul angajării imediate, după concediere de la Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, a inculpatului în cadrul A.O. „Fotbal Club Sf.

Gheorghe”, fapt care este dovedit prin probele enunțate, și nu a fost negat nici de inculpatul, care nu a avut explicații plauzibile, de ce după sponsorizarea Asociației de către întreprinderea de stat pe care o conducea, ultimul a fost angajat anume în această asociație.

Inculpatul, fiind Director General al Agenției Informaționale de Stat „Moldpress”, fiind persoană publică, a semnat multiplele contracte cu asociația, care au servit pentru promovarea intereselor acesteia, cu suportarea de cheltuieli nejustificate de către o întreprindere de stat, având drept scop personal exprimat în stabilirea relațiilor amicale cu factorii de decizie ai Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, pentru ca în cele din urmă, să fie angajat imediat în funcția de director executiv al Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a respins argumentele apărării în vederea achitării inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, iar declarațiile inculpatului de nerecunoaștere a vinovăției urmează a fi apreciate critic, ca tendința acestuia de a se eschiva de răspundere penală. Or, probele enunțate, care sunt concludente și pertinente dovedesc cu certitudine, că în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului, care fiind o persoană publică, a comis abuzul de serviciu, folosind situația de serviciu, în alte interese personale, care sa soldat cu urmări grave, ce constau în cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice - întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress” în valoare totală de 3 110 496,61 lei, acțiuni ce se încadrează fără careva dubii în prevederile art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia enunțată, de admitere a apelului procurorului, considerând argumentele acestuia plauzibile, vinovăția inculpatului dovedită integral, urmând să fie pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță de recunoaștere a inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Examinând chestiunea numirii pedepsei inculpatului, pentru comiterea infracțiunii încriminate, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75,78 alin.(1) Cod penal.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de scopul pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, că infracțiunea comisa de către inculpat, prevăzută la art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal - face parte din categoria celor grave, de persoana celui vinovat care nu este anterior judecat, încadrat în câmpul muncii, de consecințele infracțiunii soldată cu urmări grave, exprimate în cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, de comportamentul inculpatului, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante, de durata procedurilor, faptul, că inculpatul nu s-a eschivat de la prezentarea în instanță.

Ținând cont de prevederile art.10-10-1 Cod penal, instanța de apel a aplicat pedeapsa inculpatului pentru infracțiunea comisă în baza legii în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, or, conform sancțiunii art. 327 alin.(2) lit. c) Cod penal în vigoare la 24.05.2009 legea prevedea pedeapsa cu închisoare de la 2 la 6 ani.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a stabilit, în privința inculpatului Reniță Valeriu pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, considerând că această pedeapsă își va atinge scopul de corectarea și reeducarea condamnatului fără izolarea reală de societate, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal al Republicii Moldova, suspendând condiționat executarea pedepsei.

Conform art.90 Cod penal a fost suspendată executarea pedepsei pe un termen de 5 ani pedeapsă, care va răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

**15.** Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Maximov Veaceslav a atacat-o cu recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia, și menținerea sentinței primei instanțe, prin s-a dispus achitarea inculpatului Reniță Valeriu, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului, avocatul invocă că acuzatorul de stat a pus la baza învinuirii actul de control care a arătat încălcările de ordin economico-financiar pentru perioada 01.01.2008 -13-11.2008 ce nu se încadrează în raporturile juridice a laturii penale.

Obiectul raportului juridic penal îl formează anumite acțiuni pe care titularul dreptului le efectuează sau le poate pretinde și pe care celălalt subiect este obligat a le săvârși sau a se abține de a le săvârși. Astfel, administratorul urma să gestioneze întreprinderea în temeiul contractului încheiat cu fondatorul care a aprobat și a realizat voința fondatorului expusă în procesele - verbale a Consiliului de Administrare anual. Pe parcursul anilor Administratorul a executat deciziile Consiliului de Administrare.

Drepturile și obligațiile subiecților rapoartelor juridice penale sunt create în legătură cu ceva - condiția ce trebuie realizată.

Toate încălcările remarcate de controlori nu conțin elementele unei infracțiuni, acestea sunt metodele de administrare a unei companii. S-a constatat, că până în anul 2004 compania raporta rezultate financiare negative, dar odată cu aplicarea metodelor motivaționale a angajaților, s-a transformat într-o companie care a generat venituri. Rezultatele economico-financiare ale Agenției Informaționale de Stat pentru anii 2003-2004 când a fost preluată de Reniță Valeriu în comparație cu perioada 2008 - 2009 când a administrat Reniță Valeriu demonstrează progresul întreprinderii care a generat venituri.

Consiliului de Administrare al întreprinderii de Stat „Moldpress” anual aproba la ședințele sale politica contabilă și contractele de reclamă și sponsorizare.

Prin urmare, din informația prezentată de Întreprinderea de Stat „Moldpress” în anul 2003 întreprinderea suporta pierderi în mărime de 892 230 lei, deja în anul 2004 în rezultatul aplicării metodelor motivaționale și lărgirea segmentului informațional în reclamarea produsului, întreprinderea a obținut venituri de peste 20 566 525 lei. Aceste rezultate s-au menținut și în anul 2009 când administra Reniță Valeriu, respectiv aceste date sânt în contradicție totală cu rezultatele controlului și exclud din actul de control cuvintele

„cheltuieli neîntemeiate și neeficiente”. La materialele cauzei este anexată informația din care rezultă, că lipsesc careva pretenții a administratorului întreprinderii cu privire la modul de administrare. Mai mult, Reprezentantul Consiliului de Administrare fondatorul întreprinderii nici n-a fost prezent în instanță.

La examinarea cauzei în apel au fost prezentate probe prin care se constată, că anume în perioada gestionării inculpatului întreprinderea Întreprinderea de Stat „Moldpress” a avut cele mai bune rezultate financiare.

În instanța de judecată au fost ascultați martorii Ciochină Andrei și Așmarina Tatiana care au susținut actul de control, însă la întrebările puse pe margina creșterii veniturilor și generarea pierderilor la întreprinderea „Moldpress”, au comunicat și au confirmat, că întreprinderea actualmente suportă pierderi (adică după concedierea lui Reniță Valeriu în 2000, la fel că în momentul când a fost preluată de Reniță Valeriu - avea rezultate financiare negative. Analiza economic-financiara și faptele descrise vorbesc despre eficacitatea managementului, iar rezultatele pe parcursul gestionării au adus numai la creșterea economică.

Totodată, recurentul remarcă că administratorul în cadrul activității s-a condus în strictă conformitate cu legislația a prezentat cu regularitate dări de seamă fondatorilor pentru ce activitatea reușită a fost menționată și remarcată de Guvernul Republicii Moldova, Reniță Valeriu primind Diploma de gradul I a Guvernului, iar în iunie 2009 a fost decorat cu ordinul Gloria Muncii.

Acuzarea a adus învinuire precum, că încheierea contractelor de sponsorizare și de reclamă cu Asociația Obștească „Fotbal Club Sfântul Gheorghe” unde a fost cheltuit neîntemeiat suma de 2 046 082 lei, a avut loc fără acordul Fondatorului. În materialele cauzei toate procesele-verbale a Consiliului de administrare aprobă contractele de sponsorizare și de reclamă încheiate cu Asociația Obștească „Fotbal Club Sfântul Gheorghe” deoarece anume ele au devenit metoda de generare a veniturilor la întreprindere. Învinuirea adusă precum, că Reniță Valeriu s-a folosit intenționat de situația de serviciu, în interes material ori în alte interese personale nu s-a confirmat în cadrul procesului.

Asociația Obștească „Fotbal Club Sfântul Gheorghe” este o organizație nonprofit, apolitică, de utilitate publică și în activitatea sa nu distribuie venitul sau proprietatea între fondatori sau între persoane particulare.

Toate actele contabile a Asociației Obștești „Fotbal Club Sfântul Gheorghe” au fost prezentate, contractele de sponsorizare și reclamă au fost coordonate cu Fondatorul Consiliul de Administrare. Cheltuielile de sponsorizare și reclamă au fost prezentate și sunt reflectate în Vol.3 și Vol.4 a cauzei penale.

Astfel, folosirea intenționată de către Reniță Valeriu a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, nu au fost dovedite în instanță.

De asemenea, nu s-a demonstrat, că Reniță Valeriu a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale

persoanelor fizice sau juridice, soldate cu urmări grave. Din contra probele administrate pe cauza dată au demonstrat nevinovăția lui.

Recurentul, mai menționează că la cauza dată careva consecințe n-au fost stabilite, respectiv calificativul „soldate cu urmări grave” nu și-a găsit reflectarea, prin urmare elementele constitutive ale infracțiunii lipsesc.

În concluzie, recurentul indică că în cadrul examinării cauzei nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului Reniță Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute la art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, iar instanța de apel apreciind eronat probele, a ajuns la concluzia greșită de a-l condamna pe ultimul.

**16.** Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință prin care solicită declararea acestuia ca fiind inadmisibil, deoarece argumentele expuse sunt neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

**17.** Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, în vederea acestei statuări expunându-se următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului declarat de către inculpat, Colegiul penal atestă că acesta critică decizia instanței de apel sub aspectul modalității aprecierii probelor, indicând că instanța de apel eronat a apreciat circumstanțele de fapt stabilite la caz.

În acest sens, Colegiul penal menționează că instanța de apel corect a constatat că în speța dată sunt întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.327 alin.(1) Cod penal în acțiunile inculpatului Reniță Valeriu. Prin acțiunile infracționale ale inculpatului, de folosire intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în alte interese personale, soldată cu urmări grave, ce constau în cauzarea de daune în proporții considerabile a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice – Întreprinderii de stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress” i-a fost pricinuită o daună în valoare totală de 3 110 469,61 lei.

Așadar, acțiunile infracționale inculpatului au fost reflectate prin actul de revizie financiară complexă a activității economice – financiare a Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress” pe perioada de activitate 01.01.2008 – 01.06.2011, în care s-a indicat expres asupra derogărilor de la legislația în vigoare.

Mai mult ca atât, Colegiul reține că actul dat nu a fost contestat de către Întreprinderea de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, din motiv că deficiențele depistate au fost recunoscute ca fiind comise din vina administrației în persoana inculpatului, ultimul fiind de acord cu cele indicate în act, prin necontestare.

În continuare, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiat argumentul apărării precum că „...prin acțiunile întreprinse, inculpatul a avut un scop nobil, și nu a însușit sumele indicate în învinuire...”, deoarece instanța de apel corect a răspuns faptului dat, și anume că fiind audiați martorii A. Ciochină, T. Așmarina, A. Moroza și A. Catărău, au indicat că anume inculpatul se face vinovat de încălcările încriminate, or ultimul nu se învinuiește de sustragerea sumelor indicate, ci de cauzarea de daune în proporții deosebit de mari Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, fapte ce au fost confirmate cu certitudine prin probatoriul administrat în cadrul ședinței în apel.

Totodată, se reține că realizarea defectuoasă a atribuțiilor de facto reprezintă latura obiectivă pentru infracțiunea prevăzută la art.327 Cod penal, iar faptul că cele enunțate au fost realizate în primul rând pentru sine și selectiv pentru unii angajați ai Întreprinderii de Stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, reprezintă latura subiectivă a componenței date.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal subliniază că abuzul de serviciu, exprimat prin folosirea intenționată a situației de serviciu, de către o persoană publică, în interes personal se confirmă cu certitudine, prin probele enunțate mai sus, or, inculpatul, emițând ordine, contrar prevederilor legale, privind acordarea de premii, sporuri și majorări salariale atât a propriului salariu, cât și a altor angajați, a acționat în interese personale, atât pentru sine însuși, cât și pentru unele persoane selectiv, selectate de către inculpat fără careva temeiuri legale, cu încălcarea legii și regulamentelor privind achitarea salariilor, sporurilor și premiilor.

Mai mult ca atât, Colegiul menționează că instanța de apel corect a stabilit interesul personal la finanțarea SA „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, Suruceni, se confirmă și prin faptul angajării imediate, după concediere de la Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, a inculpatului în cadrul Asociației Obștești „Fotbal Club Sf. Gheorghe”, fapt care este dovedit prin probele enunțate, și nu a fost negat nici de inculpatul, care nu a avut explicații plauzibile, de ce după sponsorizarea Asociației de către întreprinderea de stat pe care o conducea, ultimul a fost angajat anume în această asociație.

Prin urmare, verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide, că acestea sunt vădit neîntemeiate, iar instanța de apel casând sentința și adoptând o hotărâre de condamnare a inculpatului Reniță Valeriu, a respectat cu strictețe prevederile legale, a adoptat o soluție corectă și întemeiată.

Totodată, instanța de recurs apreciază, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art.6 CEDO.

În același context, Colegiul penal menționează, că deși art.6 §1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a specificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (Van de Hurk v. the Netherlands). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (Hiro Balani v. Spain).

Subsidiar, Colegiul penal reține că la etapa judecării recursului ordinar nu se înfăptuiește analiza repetată a mijloacelor de probă, nu se dă o nouă apreciere materialului probator, acesta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond și de apel.

Deci, instanța de recurs nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea condamnării inculpatului privind învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapă instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată, astfel respectându-se prevederile art.414 alin.(1), (5) și 417 alin.(8) Cod de procedură penală, din care motiv nu și-a găsit confirmarea temeiul de casare invocat și anume cel al pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Concluzionând asupra celor menționate, Colegiul penal indică că instanța de apel a judecat apelul declarat just, obiectiv și în conformitate cu legislația în vigoare, dând răspuns asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel, temeinic adoptând soluția despre vinovăția inculpatului Reniță Valeriu în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal, acesta fiind dovedită integral.

La fel, Colegiul penal nu a constatat încălcări de procedură, care ar impune intervenirea în decizia adoptată și pronunțarea unei noi hotărâre de achitare, cum a solicitat recurentul.

În virtutea considerentelor expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept, ce ar genera casarea deciziei contestate sub aspectul invocat, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată și prin urmare se decide adoptarea unei soluții de inadmisibilitate a recursului declarat de avocatul Maximov Veaceslav în numele inculpatului Reniță Valeriu, ca fiind vădit neîntemeiat.

**18.** În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

## DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Maximov Veaceslav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Reniță Valeriu Vasile**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 31 mai 2018.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Mardari Dumitru